

G.mag

Driemaandelijks magazine - 24ste jaargang

Herfst 2012 - sept./okt./november • N°95 - 2012.3

Tihange 1 langer open: regering doet slechte gok

DOSSIER

Azië:
continent van vervuiling,
continent van hoop

ZOOM

Switch to Green...
Groepsaankoop
voor groene stroom

GREENPEACE

Wees de verandering...

Wanneer tijdens chats of gesprekken een zeker gevoel van onvermogen ten opzichte van de klimaatcrisis dreigt op te duiken, hoor ik vaak de vraag: 'Wat kan ik doen?' Daarop antwoord ik dan: 'Greenpeace steunen!'

Want het klopt dat wij bij Greenpeace de zaken van bovenaf willen veranderen: de wetgeving wijzigen of een bedrijf ertoe aanzetten om zich beter te gedragen bijvoorbeeld. Om dergelijke veranderingen te bereiken, rekenen we uiteraard ook op jou: bijvoorbeeld om onze petitie te ondertekenen (jullie hebben al met meer dan anderhalf miljoen mensen over de hele wereld de petitie voor de Noordpool ondertekend) of om deel te nemen aan onze manifestaties.

Maar de verandering moet ook van onderuit komen, vanuit alle spaarzame en duurzame handelingen op het vlak van onder andere consumeren, energieverbruik en mobiliteit. Het is die combinatie tussen veranderingen van bovenaf en van onderaf die ons in staat zal stellen om de milieu-uitdagingen aan te gaan.

Greenpeace wil vandaag een verband leggen tussen zijn campagnes en de dagelijkse handelingen. Zoals je weet hebben wij ons tijdens de eerste zes maanden van het jaar toegespitst op de befaamde wet op de kernuitstap. De beslissing die is genomen, is een eerste stap, maar die is niet voldoende. En hier kan je, samen met je burens en familieleden, het verschil maken: doe de SWITCH! Kies voor groene stroom, nadat je natuurlijk alle mogelijke maatregelen hebt genomen op het vlak van efficiënt energieverbruik. En laten we samen de switch maken, met de formule van groepsaankoop die wij aanbieden! ■

Michel Genet

Directeur Greenpeace België

Volg ons

 www.facebook.com/greenpeace.belgium
 www.twitter.com/greenpeace_be
 www.youtube.com/greenpeacebelgium

ACTUALITEIT

03

In de bres voor de Noordpool

Nieuwe stap vooruit voor het Amazonewoud: in Maranhao zal de productie van ruwijzer niet langer tot ontbossing leiden

Ups & Downs: maatregelen van de regering geven opnieuw hoop aan de Senegalese vissers – Waarom brengt VW geen echt groene Golf 7 op de markt ?

GEËNGAGEERD

06

Rochdi:

"Het milieu? Daar stond ik vroeger niet bij stil"

Rochdi combineert zijn job als havenarbeider met een passie voor natuur.

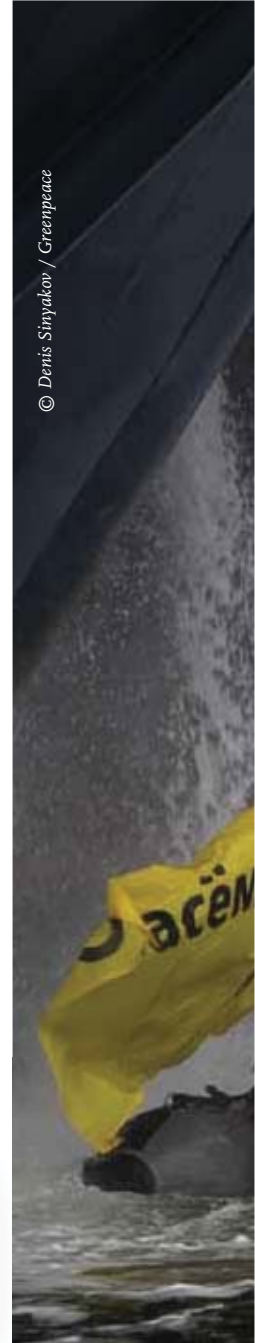
DOSSIER

07

Azië: continent van vervuiling, continent van hoop

Werk genoeg voor onze collega's in Azië, waar de vervuiling van waterlopen schering en inslag is. Gelukkig boeken ze ook mooie resultaten.

In de bres voor de Noordpool!

Deze zomer stond voor Greenpeace in het teken van de Noordpool. Op 21 juni traptten we een internationale campagne af om van het noordpoolgebied een wereldreservaat te maken, een no-gozone voor oliemaatschappijen en industriële vissersvloeden. Eind augustus hadden al meer dan anderhalf miljoen mensen zich achter deze eis geschaard.

Met de petitie op www.savethearctic.org kan iedereen opkomen voor de Noordpool. Je hoeft niet per se het waterkanon van arbeiders van Gazprom te trotseren (foto). Deze Russische oliereus wil binnenkort als eerste op grote schaal offshore olie oppompen in de Noordpool, met een krakkemikkig booreiland nog wel. Greenpeace kwam in actie tegen deze aangekondigde olieramp. ■

➤ Volg het laatste nieuws op www.greenpeace.be.

Tihange 1 langer open: regering doet slechte gok

Onze regering had slechts oog voor één optie: de levensduur van kernreactor Tihange 1 verlengen. Onze nucleaire expert Eloi Glorieux toont dat het anders kan.

INTERVIEW

14

Switch to Green...

En bespaar gemiddeld 260 euro op je energiefactuur!

Kort : Slechts 7 procent van de elektriciteit in België komt van hernieuwbare bronnen.

ZOOM

16

ACT NOW

18

Jaarrapport: toelichting bij onze cijfers van 2011.

Laat je kinderen een behouden planeet na.

Nieuwe stap vooruit voor het Amazonewoud

© Markus Mauthe / Greenpeace

In Maranhao, een van de staten in de regio Carajas in het noordoosten van Brazilië, heeft Greenpeace in augustus een mooie overwinning geboekt: voortaan zou de productie van ruwijzer daar niet langer het synoniem zijn van ontbossing.

Het verhaal begon in mei met de publicatie van een rapport ⁽¹⁾ over de resultaten van twee jaar onderzoek in het Amazonegebied. Dat rapport onthulde een schandaal dat leidt van het hart van het woud naar de showrooms met auto's overal ter wereld. Het heeft alles te maken heeft ruw gietijzer (kortweg ruwijzer) en houtskool.

Wat is er mis met ruwijzer?

De ontginning van ruwijzer, specifiek in de streek van Carajas, vormt een probleem naast de bekende bedreigingen van het Amazonewoud zoals de aanleg van sojaplantages en weiland voor de veeteelt.

Ruwijzer wordt geproduceerd in het hart van het Amazonegebied en wordt daarna uitgevoerd,

vooral naar de Verenigde Staten, om er het staal van te maken dat wordt gebruikt voor de productie van auto's, zoals van de merken Nissan, Ford of Mercedes. De productie kent verschillende fasen die stap voor stap leiden tot de tragische vernietiging van de groene long van de planeet.

In een eerste fase kappen mensen zonder veel scrupules illegaal alle bomen en vervoeren die naar kampen waar ze worden omgezet in houtskool. In een tweede fase dient de houtskool als brandstof om het erts uit de tweede grootste ijzermijn ter wereld te versmelten tot ruwijzer. Die mijn is eigendom van de maatschappij Vale en bevindt zich enkele kilometers verderop. In de derde fase vindt 90 procent van het ruwe gietijzer zijn weg naar de Verenigde Staten.

Somber beeld van een kamp waar hout wordt omgezet in houtskool, ten koste van het regenwoud.

© Marizilda Cruppe / Greenpeace

Onmenselijke omstandigheden

Wij denken bij houtskool meteen aan de barbecue, maar in Brazilië is dat niet het geval. Daar wordt houtskool vooral gebruikt voor de productie van ruwijzer. In het noordoosten van het Amazonegebied duiken er steeds meer kampen op waar hout tot houtskool wordt gebrand, meestal in moeilijk toegankelijke gebieden.

Een bezoek aan zo'n kamp is als een reis terug in de tijd. Er hangt enorm veel rook, die vrijkomt bij de verbranding van het hout. De werkomstandigheden zijn er bijzonder zwaar of zelfs onmenselijk. De arbeiders worden behandeld als slaven. Ze worden geronseld in de dorpen met de belofte dat ze goed betaald werk zullen krijgen, maar uiteindelijk komen ze mijlenver van hun familie terecht en worden ze gegijzeld onder het voorwendsel dat ze moeten werken om de kosten van hun onderdak en voeding terug te betalen. Een arbeider getuigt: *"Ik slaap in een tent, gewoon op de grond. Ik heb van de eigenaar verkregen dat ik alle dertig dagen het kamp mag verlaten, maar hij heeft mij gezegd dat ik zelf de reis moet betalen. Ik heb nog altijd geen loon gehad. Ik werk alle dagen, zelfs op zondag als de opbrengst van de week niet voldoende is geweest".*⁽²⁾

De ontbossing en de slavernij zijn niet de enige misdaden waaraan deze sector zich bezondigt. Ook het bezetten van grond van indianen en beschermde reservaten is schering en inslag. De Awa-Guaja is een inheems volk van 350 à 400 rondzwervende jagers-plukkers, die ver verwijderd van de beschaving wonen en voor hun overleven afhankelijk zijn van het woud. Meer dan 30 procent van het woongebied van de Awa is al vernield door de bosexploitanten. Uit recent onderzoek blijkt dat ook 70 à 80 procent van het biologisch reservaat Gurupi al is aangetast.

Van actie naar overwinning

Onze collega's van Greenpeace Brazilië konden niet anders dan reageren op de vaststelling van dergelijke praktijken die zo schokkend zijn voor mens en milieu. Zij organiseerden een gedurfde actie: ze blokkeerden een vrachtschip, de Clipper Hope, door zich vast te ketenen aan het anker van de boot. Die boot van 175 meter lang had het anker uitgeworpen aan de monding van de Amazone in Sao Luis, de hoofdstad van de staat Maranhao, en was van plan om zijn ruim te vullen met ruwijzer en daarna koers te zetten

naar de Verenigde Staten. Door de actie bleef de boot meer dan tien dagen vastliggen.

Daarna nodigde de vicegouverneur van de staat Maranhao de vertegenwoordigers van de producenten van ruwijzer en de civiele samenleving uit aan tafel om tot een akkoord te komen. Dat initiatief wierp zijn vruchten af: de zeven producenten van ruwijzer uit de regio ondertekenden een akkoord waarin ze zich ertoe verbinden alle producten uit hun toeleveringsketen te weren die het gevolg zijn van ontbossing, van de bezetting van grond van indianen en van slavenarbeid. Dat was natuurlijk een opsteker voor het woud en zijn bewoners!

Dit akkoord toont de Braziliaanse overheid ook dat van dag tot dag steeds meer bedrijven erkennen dat er een eind moet komen aan de ontbossing. Dat is weer een stap vooruit in de richting van onze doelstelling van 'nulontbossing' in 2015. Maar er is wel nog veel werk aan de winkel: Greenpeace ijvert vandaag om een gelijkaardige toezegging te verkrijgen in andere Braziliaanse staten zoals Para, waar de ontginning van ijzererts ook voor problemen zorgt. En natuurlijk blijven wij campagne voeren om te vermijden dat het Amazonegebied nog verder wordt opgeofferd voor uitgestrekte sojaplantages en weiland.

Met een oppervlakte van zes miljoen vierkante kilometer is het Amazonewoud het grootste tropisch oerwoud op aarde. Hier groeien duizenden plantensoorten met geneeskrachtige eigenschappen, leven honderden soorten vogels, maar ook jaguars en natuurlijk miljoenen mensen. Meer dan een kwart van alle planten- en diersoorten die op het land leven, komen er voor. Het woud speelt een essentiële rol in de stabilisering van het klimaat op aarde en de Amazonestroom voorziet een vijfde van de planeet van zoet water. Zo'n belangrijk ecosysteem moet natuurlijk behouden blijven. ■

Julie Rentmeesters

(1) : Driving Destruction in the Amazon, Greenpeace International, mei 2012. Te raadplegen op <http://www.greenpeace.org/international/driving-destruction/>
(2) : idem (1), pagina 6.

⊕ UPS

© C. Tariff / Greenpeace

Visvangst – De vissers van Thiaroye, in Dakar, hebben goede redenen om te feestten: sinds de nieuwe regering van Senegal maatregelen heeft genomen tegen de overbevissing door grote buitenlandse vissersvlooten, raken de netten van de kleine vissers weer gevuld. Een goed beheer van de visgronden is van essentieel belang voor onze oceanen, maar ook voor de bevolking die leeft van de visvangst.

© D. Tiekens / Greenpeace

Noordpool – Een ijsbeer op de Brusselse Grote Markt eist de bescherming van de Noordpool. Met acties over de hele wereld trokken we in juni onze noordpoolcampagne op gang. En er valt al goed nieuws te melden: dankzij allerlei onverwachte omstandigheden was Shell op het moment dat dit magazine naar de drukker ging, nog altijd niet van start gegaan met de booractiviteiten die het bedrijf deze zomer aan het noordpoolgebied wil uitvoeren.

© K. Holting / Greenpeace

Greenpeace – Vier militanten hebben via de Deense rechter een schadevergoeding verkregen. Na een actie in Kopenhagen in 2009 zaten ze drie weken in voorhechtenis, terwijl ze uiteindelijk tot een week celstraf met uitstel werden veroordeeld. Nu kent de rechter compensatie toe voor de volledige periode van de voorhechtenis. Goed nieuws voor de vrije meningsuiting.

⊖ DOWNS

© K. Aug / Greenpeace

Klimaat – Deze foto illustreert de impact van de droogte die deze zomer toesloeg in de VS. Hij is genomen in Iowa, waar hittestructuren sneuvelen en waar het in decennia niet meer zo droog is geweest. De ramp trof de hele graanschuur van Amerika, de grootste producent van maïs ter wereld. Er valt een scherpe stijging van de voedselprijzen te vrezen, en dat is in de eerste plaats slecht nieuws voor de armste bevolkingsgroepen.

© G. Wäters / Greenpeace

Transport – Bij de voortelling van de nieuwe Volkswagen Golf 7 hekelden onze actievoerders het gebrek aan klimaatambitie bij de Duitse fabrikant. VW kan de uitstoot van zijn nieuwe Golf met een derde verlagen als zijn beschikbare technologie voor brandstofefficiëntie standaard inbouwt.

© Greenpeace

Steenkool – Een verrassende actie in North Carolina! De zeppelin van Greenpeace vliegt over een steenkoolcentrale, in de buurt van het Normanmeer. Op de grond zwaaien actievoerders met vlaggen voor het hoofdkantoor van Duke Energy, een elektriciteitsbedrijf dat nog altijd inzet op steenkool, kernenergie en andere vervuulende energiebronnen. Nochtans zou Duke gemakkelijk kunnen kiezen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Die ommekeer zou op termijn ook belangrijke besparingen betekenen voor de belastingplichtigen.

Rochdi: "Het milieu? Daar stond ik vroeger niet bij stil"

Rochdi, wie ben je precies?

Mijn naam klinkt niet echt Belgisch, hè? Mijn vader was Marokkaan en mijn moeder Belg. Maar het land van mijn vader ken ik nauwelijks. Ik ben er maar één keer geweest. Ik ben geboren en getogen in Antwerpen.

Je bent een echte natuurliefhebber?

Ja, maar sinds kort pas. Er werd thuis weinig gesproken over het milieu. De film "The Age of Stupid" heeft me de ogen geopend. Ik wist niet dat de aarde er zo slecht aan toe was, vooral wat de klimaatopwarming betreft. Mijn engagement is op lokaal vlak begonnen, in Antwerpen waar ik woon. Met enkele vrienden heb ik lokale acties opgezet. We hebben onder andere een zaal gehuurd en de film "Home" van Yann Arthus-Bertrand vertoond. Nadien hebben we klimaattafels georganiseerd om de mensen verder te mobiliseren. Hiervoor hebben we subsidies gekregen van de stad Antwerpen.

“Ooit wil ik weer actief zijn op lokaal vlak”

Hoe reageerde je familie op deze plotse verandering in je leven?

Ze vonden het maar vreemd. Het waren reacties zoals: "Waarom jij, je had vroeger nooit echt oog voor het milieu." Ik stond er inderdaad niet bij stil. Langzamerhand zag mijn familie me steeds meer veranderen: ik heb mijn auto verkocht en gebruik nu de fiets om naar het werk te gaan, om boodschappen te doen. Ik ben ook minder gaan vliegen, een grote opoffering aangezien ik zoveel van reizen hou. Door mijn inzet is er langzamerhand links en rechts ook verandering gekomen bij mijn familie. Nu houden ze ook echt rekening met het milieu. Mobiliseren werkt dus!

En je stap naar Greenpeace?

Lokaal werken is moeilijk, ik wou met vrienden allerlei initiatieven lanceren maar natuurlijk moeten die opgevolgd worden en daar is tijd voor nodig. En ik stelde me de vraag: is het wel nodig om nieuwe projecten te starten terwijl er hier en daar al zoveel gebeurt? Uiteindelijk heb ik me in 2010 opgegeven als activist bij Greenpeace. Ik doe dus mee aan de acties van Greenpeace. Ik ben tegelijk havenarbeider en activist in mijn vrije tijd: een echte terreinmens dus.

Valt dat moeilijk te combineren?

Vaak wel, omdat ik in de haven in shiften werk. Niet gemakkelijk dus om werk en passie te combineren. Gelukkig is er aan beide kanten veel begrip.

Wil je actief blijven in een organisatie zoals Greenpeace die op wereldwijd vlak werkt?

Zeker! Maar ik blijf geloven in het belang van lokaal werk. Ik heb nog steeds contacten met de mensen met wie ik op lokaal niveau ben gestart. Ooit willen we het weer proberen. Ik denk bij voorbeeld aan een opruimactie in mijn straat of aan een veggie picnic. Jullie zullen nog verschieten...! ■

Rochdi Allali

Leeftijd: 31

Beroep: havenarbeider

Hobby's: fietsen, reizen, klimmen en fotografie

© Greenpeace/Dirven

DOSSIER

Azië:

continent van vervuiling
continent van hoop

„Ontwikkeling kan ook duurzaam gebeuren”

In Azië heeft het milieu het op vele fronten zwaar te verduren en soms zijn de problemen van een onvermoede omvang. Dat geldt voor diverse dossiers, zoals de vervuiling door steenkool of het bijzonder zorgwekkende probleem van de giftige stoffen.

Iedereen weet dat de snelle industrialisering in veel Aziatische landen, waaronder India en China, de voorbije drie decennia gepaard is gegaan met een stormachtige economische groei, maar ook met een zware aantasting van het leefmilieu. De vervuiling door chemische stoffen is er gewoon verschrikkelijk en heeft geleid tot de besmetting van de zoetwatervoorraden en tot gezondheidsproblemen.

Om die problemen het hoofd te bieden, moest Greenpeace eerst zorgen voor een sterke aanwezigheid op het terrein. Zo ontstond het idee om onze voelhoorns uit te steken in Azië. Dat idee kreeg concreet gestalte met de opening van een kantoor in Japan (1989) en daarna in China (Hongkong, 1997). De volgende

jaren openden nog enkele andere kantoren de deuren, onder andere in India en in Indonesië. Maar het is niet vanzelfsprekend om invloed te proberen uitoefenen op een economisch model dat maar al te vaak een synoniem is van vervuiling. En het is ook niet evident om actief te zijn in een regio waar de overheid en het bedrijfsleven ons werk niet altijd op prijs stellen, ook al beginnen sommigen gaandeweg beter de kansen te zien die duurzame ontwikkeling biedt voor het zakenleven...

Welke zijn de belangrijkste milieuproblemen in Zuid- en Zuidoost-Azië? Hoe reageert de bevolking op de aanwezigheid van Greenpeace? Die vragen stelden we aan Lea Guerrero en Xiaojun Wang. De laatste is 38 jaar en

communicatiedirecteur in het kantoor van Greenpeace in Oost-Azië, dat werkt voor China, Taiwan en Zuid-Korea. Voor hem waren er twee redenen om voor Greenpeace te gaan werken. De eerste is heel persoonlijk: hij groeide op in een stad die letterlijk werd verstikt door de steenkoolmijnen. De tweede reden is meer algemeen van aard: hij stond zes jaar in het onderwijs en stelde zich veel vragen over al die jongeren met wie hij in aanraking kwam. Door voor Greenpeace te werken, wilde hij ervoor zorgen dat die jongeren nog kunnen kiezen in welke leefomgeving zij in de toekomst zullen leven.

Lea Guerrero werkt in het kantoor voor Zuidoost-Azië, dat actief is in Indonesië, de Filipijnen en Thailand.

China moet voor hernieuwbare energie kiezen

© VJ Villafraña / Greenpeace

Azië kampte met zware overstromingen vorige zomer. Zulke extreme fenomenen zullen vaker voorkomen als gevolg van de klimaatverandering.

Zoals Xiaojun Wang zegt, is het belangrijkste milieuprobleem in China het ongebreidelde verbruik van steenkool en de verwoestende impact daarvan, vooral op de rivieren. De situatie is dan ook zorgwekkend: 70% van de energie van het land is vandaag afkomstig uit steenkool. Beijing is van plan om tegen 2015 zestien nieuwe steenkoolcentrales te bouwen, hoofdzakelijk in het westen van het land en in Binnen-Mongolië. Die beslissing zal niet alleen impact hebben op het wereldwijde klimaat, maar de uitbreiding van de steenkoolcentrales zal ook de watervoorraden aantasten en de droogte verergeren.

Voor de ontginning van steenkool en de werking van de steenkoolcentrales is immers enorm veel water nodig. De vraag naar water zal even groot zijn als een zesde van het jaarlijks debiet van de Gele Rivier. Die stroom dreigt net als zijn bijrivieren steeds vaker droog te komen te staan. En alsof dat nog niet volstaat, zullen

al die steenkoolactiviteiten ook een belangrijke vervuiling van de rivieren veroorzaken en zo rechtstreeks de drinkwatervoorziening van miljoenen mensen bedreigen.

Greenpeace dringt er in Beijing op aan om de vraag naar water nauwgezet op te volgen en de beslissing om te investeren in steenkool opnieuw te bekijken... Die beslissing lijkt des te verrassender omdat het land daarnaast ook nog altijd de wereldleider is op het vlak van investeringen in hernieuwbare energie. Op vijf jaar tijd zijn er in het land duizenden windmolenparken bijgekomen. China haalt dan wel zijn doelstelling voor de plaatsing van nieuwe capaciteit voor hernieuwbare energie, maar het aandeel van milieuvriendelijke energie in de energiemix van het land is nog altijd onvoldoende en bedroeg in 2010 slechts 9%.

Het land moet eens en voor altijd voor hernieuwbare energie kiezen.

Kunnen jullie vertellen met welke dossiers jullie concreet te maken krijgen?

Lea Guerrero: De snelle industrialisering heeft de economische groei in Zuidoost-Azië werkelijk een boost gegeven, maar dat heeft ook zijn prijs. De grootste uitdaging is de klimaatverandering. Onze regio is een van de meest kwetsbare gebieden en is ook helemaal niet goed voorbereid op een klimaatcrisis. Extreme weersomstandigheden als hevige wervelstormen komen steeds vaker voor. Ze nemen ook toe in intensiteit en veroorzaken aardverschuivingen en overstromingen... De stijging van de zeespiegel tast geleidelijk de kustgebieden aan en vernielt de zoetwatervoorraden.

De strijd tegen de vervuiling door giftige chemische stoffen is een van onze andere prioriteiten. Langs onze rivieren hebben zich heel wat textiel fabrieken gevestigd. Daar wordt de kleding gemaakt van heel wat internationale merken. Die multinationals maken gebruik van de lakse regelgeving om hun giftig afval in onze rivieren te lozen.

Xaiojun Wang: Zonder aarzelen zou ik zeggen dat het allergrootste milieuprobleem in China het ongebreidelde gebruik van steenkool is en de verwoestende impact daarvan op onze rivieren, onze bodem en de lucht.

En natuurlijk bestaat ook bij ons het probleem van de giftige stoffen, dat Lea al vermeldde. China is de belangrijkste producent van allerlei goedkope producten die over de hele wereld worden verkocht, vooral speelgoed en kleding. De chemische stoffen die bij het productieproces worden

gebruikt, komen uiteindelijk in rivieren, meren en zeeën terecht. Wij hebben stalen genomen van het water van de Yangtse-rivier en de resultaten zijn veelzeggend: uiteindelijk wordt de voedselketen besmet.

Lea Guerrero...

Blijft er dan nog tijd over om ook aan andere problemen te werken?

Xaiojun Wang: In continentaal China ijveren wij voor een duurzamere landbouw en een betere bescherming van de bossen. In Hongkong werkt ons kleine team aan een hele reeks campagnes die allemaal hetzelfde doel hebben: het eiland 'vergroenen'. Taiwan beschikt over enkele van de grootste vissersboten ter wereld. Wij voeren campagnes voor een duurzamere visvangst. En ten slotte oefenen wij druk uit op de regering van Zuid-Korea, opdat zij haar beleid van kernenergie zou laten varen en zou overstappen op een systeem op basis van zonne- en windenergie.

Lea Guerrero: Onze kantoren in Thailand, de Filipijnen en Indonesië werken min of meer rond dezelfde milieuthema's als onze collega's in Oost-Azië.

Staat de publieke opinie open voor die thema's?

Xaiojun Wang: Na drie decennia van snelle economische ontwikkeling staat China vandaag op een kruispunt: de publieke opinie is niet langer gewoon tevreden met voldoende eten. Zij eist steeds meer: een gezondere voeding en meer algemeen een gezondere levensstijl. En wij krijgen vrij veel steun van de bevolking, vooral bij de jongeren.

... en haar collega Xaiojun Wang.

Eind 2011 heeft China de verkoop van ggo-rijst opgeschort. Een stap in de goede richting.

Lea Guerrero: De bevolking in Thailand, de Filipijnen en Indonesië is vrij bezorgd om de toestand van het leefmilieu, vooral nu de impact van de klimaatverandering steeds beter voelbaar wordt. Er komen steeds vaker extreme omstandigheden voor en die hebben geleid tot ernstige overstromingen in landen als Cambodja, Thailand en de Filipijnen. Daarbij hebben al veel mensen het leven verloren en een groot aantal woningen en veel landbouwgrond en infrastructuur zijn verwoest. Bij de uitvoering van ons werk kunnen wij rekenen op een ruime groep van sympathisanten, zowel donateurs als cyberactivisten en actievoerders. Allemaal mensen die ervoor kiezen om met ons mee te werken en onze missie voor positieve verandering delen. Dankzij hun engagement kunnen wij mooie successen boeken.

Denken jullie dat Greenpeace het verschil kan maken?

Xaiojun Wang en Lea Guerrero: Ja!

Hebben jullie al overwinningen behaald?

Lea Guerrero: Te veel om ze allemaal op te noemen! Ik zal er maar één vermelden, namelijk de reusachtige vooruitgang die we hebben geboekt met onze bossencampagne in Indonesië. Grote multinationals als Unilever, Kraft en Nestlé hebben beslist om niet langer palmolie aan te kopen van bedrijven die het woud en de veengebieden in Indonesië verwoesten. Dat is toch fantastisch?

“De multinationals maken gebruik van de lakse regelgeving om hun giftig afval te lozen in onze rivieren.”

Xaiojun Wang: Toen wij zeven jaar geleden voor het eerst spraken van het idee om een energie[R]evolutie te lanceren, lag er werkelijk niemand wakker van hernieuwbare energie, zoals wind- of zonne-energie. Vandaag is China een van de grootste investeerders in hernieuwbare energie. En dat is niet alles: wij hebben van de Chinese regering verkregen dat zij de verkoop van ggo-rijst in China gaat opschorten. En ten slotte heeft het grootste Chinese merk van sportkleding, Li-Ning, beloofd om tegen uiterlijk 2020 alle giftige chemische stoffen uit zijn productieprocessen te weren. Daarmee volgt Li-Ning het voorbeeld van andere grote kledingmerken als Nike en Adidas. Kortom, ontwikkeling kan ook op duurzame wijze gebeuren!

Kunnen jullie tot slot nog aangeven wat de aanleiding is geweest voor het openen van een eerste kantoor in jullie regio?

Lea Guerrero: Daarvoor moeten we terug naar de jaren 1999-2000. Als gevolg van twee decennia snelle groei en industrialisering en het blinde promoten van ‘groei tegen elke prijs’ had de vervuiling zorgwekkende proporties aangenomen, vooral in de verstedelijkte en geïndustrialiseerde gebieden. De Rainbow Warrior ondernam een tocht naar Zuidoost-Azië om te protesteren in de ‘hotspots’ van de vervuiling en om alternatieven en oplossingen te promoten. Die doortocht van de Rainbow Warrior betekende het startsignaal voor de eerste rechtstreekse acties in Zuidoost-Azië, en die zijn sindsdien gewoon doorgegaan. In 2000 zijn we begonnen met onze activiteiten in Thailand en de Filipijnen. Het kantoor in Indonesië heeft in 2005 de deuren geopend.

Xaiojun Wang: Voor Oost-Azië kunnen we nogal wat superlatieven bovenhalen: China heeft de grootste CO₂-uitstoot ter wereld, Taiwan beschikt over enkele van de grootste vissersboten ter wereld... Maar wij meenden dat deze regio ook veel kansen heeft: de kans om een ‘groene revolutie’ te lanceren, die aantoonde dat ontwikkeling ook kan steunen op de meest geavanceerde duurzame technologie. Wij zijn vast van plan om die uitdaging in Oost-Azië aan te gaan. Daarvoor kunnen wij rekenen op internationale deskundigheid en lokale knowhow. ■

Greenpeace klaagt vervuiling aan en stelt oplossingen voor

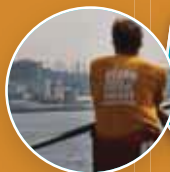
JAPAN

- Voor de overstap van kernenergie naar hernieuwbare energie
- Voor een beperking van het gezondheidsrisico door de straling vrijgekomen bij de ramp in Fukushima

CHINA (BEIJING)

- Voor een duurzame, ggo-vrije landbouw
- Voor het behoud van het woud
- Tegen het gebruik van steenkool en voor hernieuwbare energie
- Tegen het gebruik van giftige chemische stoffen

ZUID-KOREA

- Tegen kernenergie
- en voor zonne- en windenergie

CHINA (HONGKONG)

- Voor een duurzame landbouw
- Tegen het gebruik van steenkool en voor hernieuwbare energie
- Tegen het gebruik van giftige chemische stoffen

INDIA

- Voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie
- Voor een duurzame, ggo-vrije landbouw
- Tegen kernenergie
- Tegen het gebruik van steenkoolcentrales en de ontginning van steenkoolmijnen

TAIWAN

- Voor gezonde oceanen, tegen de aanwezigheid van grote vissersboten

THAILAND – FILIPIJNEN – INDONESIË

- Voor het behoud van het woud en daardoor ook voor de bescherming van het klimaat, de biodiversiteit en de bewoners van het bos
- Voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie en een gedecentraliseerde energieproductie
- Tegen het op de markt brengen van ggo-rijst
- Voor het opstellen van nationale wetgeving om een eind te maken aan de vervuiling van de waterbronnen
- Voor het uitwerken van oplossingen voor de bescherming van de oceanen en een duurzame visvangst

“ Vroeger was het water van het Samrongkanaal zuiver. Sinds de textielfabrieken zich aan de oevers hebben gevestigd, is dat niet meer het geval. ”

Een striptease die heeft geloond

In Azië weet Greenpeace te scoren. De vooruitgang die is bereikt, onder andere in het kader van de campagne rond giftige stoffen, bewijst dat er met wat goede wil ook in Azië ruimte is voor duurzame ontwikkeling. Op een jaar tijd is er heel wat veranderd.

Iets meer dan een jaar geleden lanceerde Greenpeace China met de actieve steun van veel afdelingen over de hele wereld de campagne Detox. Het uitgangspunt voor die campagne was een rapport dat beschrijft hoe grote internationale merken een beroep doen op Chinese onderaannemers die het niet zo nauw nemen met het milieu: er werden reusachtige hoeveelheden chemische stoffen in de Chinese rivieren geloosd, met dramatische gevolgen voor de bevolking die elke dag het water van die rivieren gebruikt.

De impact op de plaatselijke bevolking is niet enkel merkbaar in China. Azië lijkt wel het beloofde land voor de textielindustrie. Ook in Thailand komt gelijkaardige

vervuiling voor. De dertienjarige Suwimon Daengniam woont langs het Samrongkanaal, een van de belangrijkste bijrivieren van de Chao Phraya-stroom in Thailand, en kan erover meespreken: “Vroeger was het water van het kanaal nog zuiver en ik ging er heel vaak in baden. Maar sinds de fabrieken zich hier hebben gevestigd, kan dat niet meer. Er zit nu steeds minder vis in het water. Het kanaal ziet zwart en als ik ga zwemmen, heb ik de indruk dat ik over mijn hele lichaam allergieën heb. Ik wil dat de toestand van het water weer verbetert: het moet properder zijn en er moet veel vis in zitten, zoals vroeger. ”

Wali Pejarean is 59 jaar en woont net als Suwimon Daengniam langs het Samrongkanaal. Dat kanaal betekent

© Athit Perawongmetha / Greenpeace

alles voor haar: het is een bron van voeding en van handel. Maar het is ook een echt 'giftige stroom'. Wali: *"Mijn familie woont hier al sinds generaties. Mijn huis ligt naast een textiel fabriek. Die loost groen, geel en soms zwart of rood water in het kanaal. De giftige rook uit de fabriek dringt mijn woning binnen. Die rook heeft een slechte geur. De fabriek wil de grond van mijn vader kopen, maar hij weigert. Ik heb ademhalingsproblemen door de luchtvervuiling. Als ik in contact kom met het water van het kanaal, raakt mijn huid zwaar geïrriteerd. Ik heb al herhaalde keren klacht ingediend bij de overheid, maar die houdt daar geen rekening mee. Het is duidelijk dat de fabriek haar verantwoordelijkheid niet opneemt."*

Kentering

Enkele maanden na de lancering van de campagne hadden Nike, Adidas, Puma, H&M, C&A en Li-Ning de boodschap al begrepen. Deze bedrijven deden de duidelijke belofte om tegen 2020 alle gevaarlijke chemische stoffen uit hun toeleveringsketen en hun producten te verwijderen. Hoe was die kentering mogelijk? We bekijken het met enkele hoofdrolspelers van deze positieve wending...

Martin Besieux is deskundige 'Giftige stoffen' bij Greenpeace International. *"China telt ongeveer 50.000 fabrieken die actief zijn in de textielsector. Die lozen het grootste deel van hun afvalwater in de Jangtse en de Parelrivier. Veel van de giftige stoffen die zo worden*

geloosd, verstoren het hormonenstelsel. In Europa zijn ze verboden, maar in China worden ze nog altijd toegestaan. De kledingsector in Azië moet het voorbeeld geven en die stoffen niet langer gebruiken. Om de betrokkenheid van de textielindustrie aan te tonen, hebben wij monsters genomen van vissen uit de Jangtse en bewezen dat zij besmet waren met dezelfde giftige stoffen die in het afvalwater zitten dat wordt geloosd door sommige fabrieken langs de stroom. Wij hebben zelfs kunnen bewijzen dat die stoffen in de kleding blijven zitten wanneer ze bijvoorbeeld worden ingevoerd in Europa. Ze komen uiteindelijk in het water terecht nadat de kleren gewoon één keer in de machine zijn gewassen en vervuilen zo ook onze rivieren en ons drinkwater."

Striptease

De getuigenissen en het terreinonderzoek hebben een belangrijke rol in deze campagne gespeeld. Toch moest er ook op veel ruimere schaal worden gemobiliseerd. Met de steun van onze sympathisanten in alle hoeken van de wereld en vooral in Bangkok en Beijing, organiseerden we acties voor de winkels van Adidas en Nike in 29 steden over de hele wereld. Meer dan 50.000 mensen ondertekenden ook onze petitie om de sportmerken te vragen niet langer giftige stoffen te gebruiken in hun productieprocessen. Duizenden anderen verspreidden de informatie via de sociale media. Het resultaat: de campagne deed veel stof opwaaien, van de Verenigde Staten tot Brazilië en van het Verenigd Koninkrijk tot China.

Nike, Puma en Adidas doen mee

De verontwaardiging van de consumenten raakte een gevoelige plek bij deze bedrijven die angstvallig waken over het imago van hun merk. Na lange onderhandelingen waren Nike, Puma en Adidas de eerste die plooiden: zij verbinden zich ertoe om op termijn enkel nog producten aan te kopen bij niet-vervuilende bedrijven. En wat zij eisen van hun leveranciers in China, eisen zij ook van hun leveranciers in Thailand, Cambodja, India... Dat is dus een hele stap vooruit.

Van het een kwam het ander. Meteen daarna deed H&M op zijn beurt toezeggingen, gevolgd door C&A en het Chinese sportmerk Li-Ning. Het valt te hopen dat het water in de Aziatische rivieren nu weer zuiverder wordt... Greenpeace zal in elk geval druk blijven uitoefenen op de bedrijven die toezeggingen hebben gedaan om erop toe te zien dat hun beloften geen dode letter blijven. Op termijn zullen wij ook andere bedrijven aanklagen die deze onaanvaardbare vervuiling veroorzaken, zodat de wens van Suwimon op een dag in vervulling kan gaan. ■

Caroline Veter

Wat kan jij doen? Wil je meer weten over onze campagne 'Giftige stoffen'? Surf naar www.greenpeace.org/belgium/nl/wat-doen-we/giftige-stoffen

“ De regering heeft nagelaten om de bloei van hernieuwbare energie te bevorderen ”

Verlenging van Tihange 1: een slechte gok van de regering-Di Rupo

Op 4 juli 2012 besliste de regering om de wet op de kernuitstap maar gedeeltelijk uit te voeren. De reactoren Doel 1 en Doel 2 zullen zoals gepland in 2015 dichtgaan, maar die van Tihange 1 zal tot 2025 blijven draaien – dus in totaal vijftig jaar lang. Eloi Glorieux, die het nucleaire dossier in België al jaren volgt, maakt enkele kanttekeningen bij de beslissing.

Eloi Glorieux

Leeftijd: 52

Functie: Verantwoordelijke van de nucleaire campagne bij Greenpeace België

Doel 3 en Tihange 2 dicht wegens scheurtjes

Sinds begin augustus liggen de reactoren Doel 3 en Tihange 2 stil. Mogelijk zijn er gevaarlijke scheurtjes in het reactorvat. Verder onderzoek is nog aan de gang, maar als het fenomeen wordt bevestigd, is er maar een verantwoordelijke oplossing: deze reactoren voorgoed sluiten. Veiligheid boven alles, dat is gelukkig ook de mening van de nucleaire toezichthouder FANC. Bovendien zullen er deze winter geen stroompannes zijn, verzekert de regering ons. Door

oudere centrales langer dan gepland in dienst te houden – zoals met Tihange 1 het geval zal zijn – riskeer je net bevoorradingsproblemen. Want als ze plots omwille van veiligheidsredenen dicht moeten, kan men daar niet op anticiperen. In plaats van de levensduur van oude kerncentrales te verlengen, kan de overheid in eerste instantie werk maken van het energiebesparingspotentieel, enkele efficiënte gascentrales heropenen en stroom uit Nederland importeren.

Valt het tien jaar langer openhouden van Tihange te rechtvaardigen door bevoorradingsproblemen?

Nee, we vrezden zelfs dat de beslissing de kernuitstap alleen maar moeilijker zal maken. Als er maatregelen worden genomen om ons elektriciteitsverbruik te doen dalen en om flexibele en hernieuwbare productiecapaciteit versneld in te voeren, kan Tihange 1 dicht in 2015. In ons land gaat er nog heel wat stroom verloren. Op korte termijn is er een aanzienlijke besparing mogelijk.

Is er in België dan geen tekort aan nieuwe elektriciteitscentrales om de kerncentrales te vervangen?

Dat is een probleem dat de nucleaire lobby volledig in de hand heeft gewerkt. Sinds de goedkeuring van de wet in 2003 heeft ze alles in het werk gesteld om het potentieel van hernieuwbare energie in de kiem te smoren. Andere bedrijven hadden ook kunnen investeren in hernieuwbare energie, warmtekrachtkoppeling of stoom- en gascentrales (STEG). Maar door de onzekerheid gingen ze op de rem staan. Op die manier werd ons tekort aan elektriciteitsvoorziening georganiseerd. Natuurlijk kunnen we ook de overheid aansprakelijk stellen. Het was haar taak om de bloei van hernieuwbare energie te bevorderen, door bijvoorbeeld ruimte toe te wijzen waar die het best kon worden ontwikkeld.

De overheid heeft ook twijfel gezaaid over de habaarheid van de kernuitstap.

Yves Leterme heeft sinds 2007 verkondigd dat de wet zou worden herzien. Daarmee was het signaal gegeven: de nieuwe elektriciteitsleveranciers die op de markt kwamen, zouden een helse strijd moeten leveren tegen de concurrentie van de kerncentrales van Electrabel die al afgeschreven waren. Daardoor is er onvoldoende geïnvesteerd in nieuwe capaciteit.

En vandaag is dat nog altijd niet opgelost?

Er wordt wel over gediscussieerd, maar wat echt telt is hoe men daarop gaat antwoorden! Nu heeft de regering vooral oog gehad voor één optie: de levensduur van Tihange met tien jaar verlengen. Terwijl er ook andere keuzes mogelijk waren.

Zoals?

Het rapport van de staatssecretaris voor Energie stelt een oplossing voor die de timing van de kernuitstap met twee jaar verschuift. Dat wil zeggen dat onze drie oudste reactoren in 2017 zouden worden gesloten in plaats van in 2015. Dat standpunt werd gedeeld door de energieregulator,

de CREG. De beslissing van 4 juli is dan ook totaal onaanvaardbaar. Waarom een verlenging met tien jaar? Een van de alternatieven had ook energie-efficiëntie kunnen zijn. Er is ruim voldoende potentieel om de productie van een van onze oudste reactoren en zelfs meer te vervangen.

Is dat niet slechts een oplossing voor een deel van het probleem?

Inderdaad, maar de regering had ook nog andere troeven. Nederland zal binnenkort een overcapaciteit hebben van 25% tot 2015. België zou zich tijdens de enkele dagen van schaarste kunnen bevoorraden bij zijn burelen. Want het moet duidelijk zijn dat het niet gaat om een permanent tekort. Die oplossing zou bovendien veel goedkoper zijn dan een oude kernreactor tien jaar langer in werking houden.

Tihange 1 + 10 jaar: alle winst voor de nucleaire sector?

Dat is wat de nucleaire lobby altijd heeft geëist. Zij hebben altijd gezegd: "Voor ons is het tien jaar of niets..." De wet staat de verlenging toe in geval van bevoorradingsproblemen, maar die tien jaar hebben daar niets mee te zien. Tegen 2017 hadden we het probleem kunnen oplossen. Elia, de CREG maar ook de administratie (de studie van Wathélet) zijn van mening dat een verlenging met twee jaar voldoende was.

Velen waren nochtans blij met de beslissing van de regering, omdat ze duidelijkheid heeft geschapen.

Voor mij heeft die beslissing de ondoorzichtigheid alleen maar vergroot. Ze verkondigen nu dat het duidelijk is dat ze in 2025 gaan sluiten. Dat stond al allemaal in de wet! Maar de realiteit heeft aangetoond dat er niet meer dan een maand nodig is om een wet te wijzigen. Alles kan nog veranderen. Dat is nu net het signaal dat de Belgische regering heeft gegeven. Hoe kunnen we in zo een klimaat dan hopen dat de grote consortia voor windenergie in de Noordzee gigantische bedragen zullen investeren?

Zijn er eigenlijk kosten om Tihange 1 langer open te kunnen houden?

Electrabel denkt dat het 500 miljoen euro zal moeten investeren. Hoe zit dat dan met de werken om te voldoen aan de conclusies van de stresstests? Ik heb die vraag gesteld aan het agentschap voor nucleaire controle en ze hebben me geantwoord dat die werken niet dringend zijn en kunnen worden opgenomen in de tienjarige onderhoudsbeurten. Ze gedragen zich alsof Fukushima nooit heeft plaatsgevonden. Wat met de conclusies van de stresstests? Wat met een reactor die 50 jaar lang draait, terwijl hij een ontwerp-leeftijd van 30 jaar meekreeg?

Welke politieke lessen moeten we nu trekken uit dit verhaal?

Er is sprake geweest van heel wat beïnvloeding. De staatssecretaris voor Energie, Melchior Wathélet (cdH), komt uit een partij die banden heeft met twee van de belangrijkste lobbyisten van de kernenergie. De invloed van de socialistische vakbond op de PS is waarschijnlijk ook doorslaggevend geweest. Voor haar staat het probleem van de werkgelegenheid centraal, hoewel hernieuwbare energie onmiskenbaar heel wat nieuwe banen zal scheppen. Aan Vlaamse kant zijn verscheidene partijen van mening veranderd. ■

Elysabeth Loos

bespaar gemiddeld €260 op je energiefactuur!

Greenpeace biedt samen met La Ligue des familles een eerste groepsaankoop van zo groen mogelijke stroom aan. Dat is zowel goed voor onze portemonnee als voor het milieu.

Het principe van een groepsaankoop is eenvoudig: als je een grotere hoeveelheid koopt, is het goedkoper... Vandaar het belang om samen elektriciteit aan te kopen, vooral ook omdat de prijs die de Belgische consument voor zijn stroom betaalt, tot de hoogste in Europa behoort. Op basis van de groepsaankopen die nu al gebeuren, schatten we dat elke deelnemer gemiddeld 260 euro zou kunnen besparen op zijn jaarlijkse energiefactuur (voor gas en elektriciteit).

Maar de consument zal op die manier vooral de garantie hebben dat hij zijn energie koopt bij een leverancier die de groenste stroom produceert of aankoopt die op de Belgische markt beschikbaar is. Greenpeace heeft namelijk een nieuw klassement van de elektriciteitsleveranciers opgesteld en enkel

degenen met een minimumscore van 12/20 komen in aanmerking voor de groepsaankoop. Laten we even kijken om welke elektriciteitsleveranciers het gaat.

Small is beautiful

Het eerste goede nieuws is dat de coöperatieve bedrijven een steeds belangrijker plaats innemen. Zij vormen nog altijd de duurzaamste optie. Terwijl zij vroeger beperkt bleven tot een kleine minderheid van de bevolking en vaak alleen maar beschikbaar waren in een deel van het grondgebied, stellen we vast dat Ecopower vandaag aan meer dan 1% van de consumenten in Vlaanderen levert en dat Energie 2030 contracten aanbiedt in de drie gewesten. Dat is goed nieuws voor de Brusselaars die nu ook een leverancier ter beschikking hebben die de maximumscore heeft behaald.

Ook nieuwkomers trekken de groene kaart

Sinds 2011 is het aantal leveranciers in België verhoogd. Dat is een signaal dat de markt evolueert. Bij de nieuwkomers moeten we zeker de komst van het Nederlandse Eneco vermelden. Die leverancier bekleedt nu al een bevoorrechte plaats in het klassement doordat hij over een groot productiepark voor hernieuwbare energie beschikt en vooral heel grote ambities heeft op het vlak van investeringen, hoofdzakelijk in productiecapaciteit voor hernieuwbare energie.

Eneco hoort dus thuis in het rijtje van intermediaire leveranciers die zonder dat ze perfect zijn toch een beleid voeren voor de aankoop van hun elektriciteit, dat veel duurzamer is dan dat van de 'grote leveranciers'.

KORT

Slechts 7% van onze elektriciteit in België is afkomstig van hernieuwbare energiebronnen (cijfers voor 2009).

Dat is belachelijk weinig als je weet dat dit cijfer voor de Europese Unie in hetzelfde jaar op bijna 12% lag. België is dus een van de slechte leerlingen van de Europese klas.

Je hebt 2 maanden de tijd om in te schrijven voor de groepsaankoop (tot 19 november 2012).

Doe het nog vandaag! Natuurlijk staat het je nog vrij om het aanbod dat je ontvangt te aanvaarden of niet.

De giganten komen in beweging... maar langzaam

Aan het andere uiteinde van het klassement stellen we een zekere status-quo vast bij de giganten die op de Belgische markt aanwezig zijn met de merknamen Electrabel, Luminus, Essent en Nuon. We moeten dat wel wat nuanceren, aangezien het beleid van de bedrijven sterk wordt beïnvloed door de nationale verankering van de moederbedrijven. Dat bewijst dat regeringen toch nog wel wat macht hebben tegenover de energiegiganten. In landen waar er is beslist om een duurzamer beleid te voeren, volgen de nationale bedrijven de koers van de energietransitie.

In Duitsland steekt er bijvoorbeeld een zacht groen briesje op. De grote elektriciteitsproducenten passen zich aan aan de beslissing van kanselier Angela Merkel om af te stappen van kernenergie. RWE, de Duitse gigant die in België aanwezig is met zijn merk Essent, is nog altijd de koning van de steenkool, maar er valt wel een positieve evolutie vast te stellen in zijn investeringen: RWE ziet af van investeringen in kernenergie in het Verenigd Koninkrijk en heeft nu meer plannen op het vlak van windenergie. We kunnen alleen maar hopen dat die gunstige wind nog sterker wordt en tot concrete resultaten leidt... De volgende editie van het klassement zal het uitwijzen.

Aan Franse kant daarentegen is er eerder sprake van stagnatie. Electrabel GDF Suez, dat in België nog altijd 70% van de stroom levert, blijft de specialist in gas (ze heten nu eenmaal niet voor niets Gaz de France...) en is duidelijk van plan dat ook

te blijven. Als de groep al plannen heeft om te diversifiëren, gebeurt dat vooral door het verdedigen van activiteiten op het vlak van kernenergie, ook al lopen die in de meeste Europese landen op hun laatste benen. De andere Franse gigant die aanwezig is op de Belgische markt, EDF Luminus, is meer dan ooit de kampioen op het vlak van kernenergie.

Het hoeft niet te verwonderen dat die bedrijven geen score van 12 op 20 halen en dus zijn uitgesloten bij onze groepsaankopen.

De consumenten aan zet!

Het initiatief Switch to Green is bedoeld om de energiefactuur te verlagen, maar ook om de elektriciteitsmarkt een beetje nieuwe dynamiek in te blazen. Op dit moment heeft de traditionele elektriciteitsleverancier Electrabel nog altijd 70% van de markt in handen. Dat monopolie versterkt een model van elektriciteitsproductie dat in België bijzonder sterk gecentraliseerd is en berust op kernenergie. De recente actualiteit heeft ons er nog eens ten overvloede aan herinnerd dat het nodig is om onze energie op duurzame wijze te produceren...

Switch to Green biedt zo veel mogelijk mensen de mogelijkheid om daaraan mee te werken. En dat is een goede zaak, want 70% van de Belgische gezinnen is nog niet van energieleverancier veranderd. Nu is het jouw beurt: het voorstel is eenvoudig en bereikbaar met één enkele muisklik! ■

Arnaud Collignon

Wat kan jij doen?

- 1 Surf naar www.switch-to-green.be
- 2 Vul de inschrijvingsformulieren in
- 3 Even geduld: in de komende weken ontvang je een contractvoorstel in je mailbox
- 4 Wanneer het contract getekend is, regelt je nieuwe leverancier de overstap

13% van de elektriciteit die in België wordt verbruikt, moet volgens de doelstellingen van de Europese Unie tegen 2020 afkomstig zijn uit hernieuwbare energiebronnen.

Voor de toekomst zit ons kleine landje dus min of meer op dezelfde lijn als Luxemburg (11%) en Nederland (14%).

2011

In cijfers

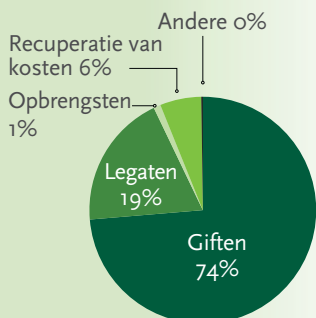
Om zijn volledige onafhankelijkheid te behouden, aanvaardt Greenpeace uitsluitend giften van zijn sympathisanten, en geen subsidies of sponsoring door bedrijven. We vragen financiële steun aan donateurs op een manier die volledig strookt met de deontologische code

van de Vereniging voor Ethische Fondsenwerving (VEF). Dat houdt in dat we onze sympathisanten, medewerkers en personeelsleden minstens jaarlijks inlichten over het gebruik van onze financiële middelen. Een onafhankelijke revisor controleert onze jaarrekeningen.

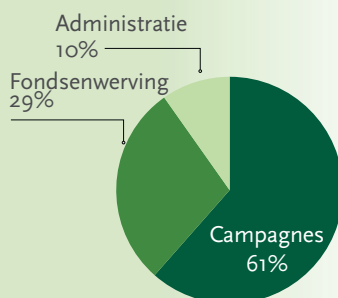
Inkomsten, uitgaven en eindresultaat

INKOMSTEN	2011		2010		2009		2008	
Giften	5.072.201	73,7%	4.955.285	73,2%	3.802.406	87,0%	4.199.013	87,1%
Legaten	1.322.145	19,2%	1.485.206	21,9%	249.191	5,7%	350.079	7,3%
Opbrengsten	69.897	1,0%	63.758	0,9%	98.100	2,2%	148.250	3,1%
Recuperatie van kosten	405.814	5,9%	243.714	3,6%	193.845	4,4%	112.719	2,3%
Andere	14.298	0,2%	25.693	0,4%	27.226	0,6%	12.733	0,3%
Totaal	6.884.355	100,0%	6.773.656	100,0%	4.370.768	100,0%	4.822.794	100,0%
UITGAVEN	2011		2010		2009		2008	
Campagnes	3.644.145	61,5%	4.358.274	67,1%	3.064.116	65,0%	3.455.435	64,8%
Fondsenwerving	1.701.572	28,7%	1.580.109	24,3%	1.122.829	23,8%	1.353.907	25,4%
Administratie	580.022	9,8%	553.294	8,5%	524.542	11,1%	520.294	9,8%
Totaal	5.925.739	100,0%	6.491.677	100,0%	4.711.487	100,0%	5.329.636	100,0%
EINDRESULTAAT	958.616		281.979		-340.719		-506.842	

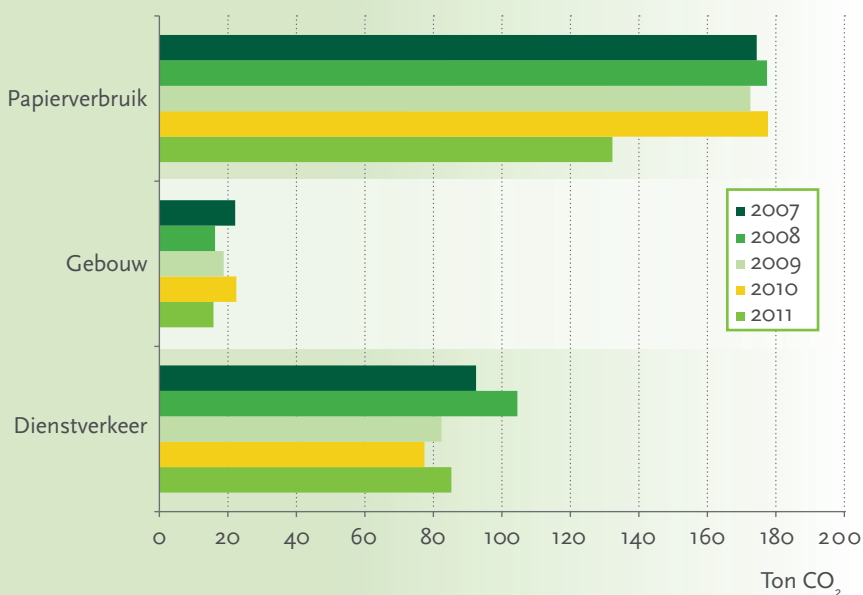
Inkomsten 2011

Uitgaven 2011

Uitstoot broeikasgassen, per bron

Om onze CO₂-uitstoot zo veel mogelijk te beperken, zijn het uitgebreide financiële rapport en het verslag van onze revisor beschikbaar op www.greenpeace.be (Wie zijn we/Financiële transparantie). Voor de geïnteresseerden zonder internettoegang, zijn deze rapporten ook op eenvoudig verzoek in gedrukte versie verkrijgbaar via het nummer 02/274 02 00

Inkomsten, uitgaven en eindresultaat

In 2011 ontvingen we net als in 2010 veel grote legaten van sympathisanten die Greenpeace in hun testament hadden opgenomen. Die extra middelen zullen ingezet worden zoals dat door de erflaters in hun laatste wil werd bepaald.

In 2011 ging 61% van alle middelen naar onze campagnes. Dat percentage ligt lager dan in de vorige jaren, voornamelijk omdat er een verschuiving was in de planning van bepaalde campagnes. Wel hebben we extra uitgaven gedaan om gepast te kunnen reageren op de kernramp in Fukushima in maart.

De balans heeft een positief resultaat van om en bij de 959.000 euro, geld dat zoals voorzien in uitgestelde campagnes zal worden gestoken.

Milieu-impact

Sinds 2007 meten we ons energieverbruik, brengen we onze beroepsmatige verplaatsingen in rekening en kijken we naar onze verschillende gedrukte publicaties om de CO₂-uitstoot van onze werking te berekenen.

Het einde van de winter van 2010-2011 en het begin van de winter 2011-2012 waren relatief zacht, waardoor ons gasverbruik lager lag. Ondanks het intensieve gebruik van videoconferentie tussen de kantoren van de Greenpeace wereldwijd, zijn onze professionele verplaatsingen in 2011 gestegen, vooral door onze grote betrokkenheid bij de campagne tegen ontbossing in Indonesië en onze belangrijke bijdrage aan de Greenpeace-delegatie op de klimaatop in Durban.

© Angela Glienicke / Greenpeace

Laat je kinderen een behouden planeet na

De milieu-uitdagingen voor de toekomst zijn immens. Om die uitdagingen aan te pakken, hebben wij aanzienlijke en langdurige financiële steun nodig. Indien je iets wil doen en op duurzame wijze wil getuigen van jouw engagement voor het behoud van ons leefmilieu, **steun Greenpeace dan met een testament of een schenking.**

© Greenpeace/Dossche

“Ik sta klaar om in alle vertrouwen al je vragen te beantwoorden.”

- Frederic Diependaele

Meer weten?

Neem rechtstreeks contact op met Frederic Diependaele, verantwoordelijke testamenten en schenkingen.

Tel: 02 274 19 33 - E-mail: frederic.diependaele@greenpeace.org

Je kan ook de onderstaande antwoordbon invullen. Je ontvangt dan gratis, vertrouwelijk en zonder enige verbintenis van jouw kant onze brochure Testamenten en schenkingen.

ANTWOORDBON

☐ Ik wil graag de brochure 'Testamenten en schenkingen' ontvangen.

Naam:

Voornaam:

Straat:

Nr.: Bus:

Postnummer:

Gemeente:

Tel.:

Geboortedatum:

Terugsturen aan:

**Greenpeace, t.a.v. Frederic Diependaele,
Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel.**

Lees G.mag online

Vergeet niet dat G.mag ook online beschikbaar is!

Het is een aanvulling op de papieren versie met geactualiseerde informatie en tal van video's en foto's. Surf naar www.greenpeace.be/gmag-nl en kijk gerust eens rond. Op deze site kan je je ook abonneren op G.mag online, als je dat wil. De online versie verschijnt viermaal per jaar, kort na het versturen van de papieren versies.

Verkies je toch het magazine op papier? Geen enkel probleem: je zal het magazine blijven ontvangen als voorheen.

Veel leesplezier!

Volg ons:

www.facebook.com/greenpeace.belgium

www.twitter.com/greenpeace_be

www.youtube.com/greenpeacebelgium

COLOFON

Greenpeace is een internationale organisatie die tot doel heeft om milieubedreigingen aan te klagen en concrete oplossingen aan te dragen voor de bescherming van het milieu en de bevordering van de wereldwijde vrede. Onze waarden zijn geweldloosheid, confrontatie, onafhankelijkheid en de kracht van gezamenlijke actie.

G.mag wordt gemaakt door Greenpeace België – **Redactie en vertaling:** Caroline Veter, Jelle De Mey en Lieve De Meyer – **Concept:** Page in extremis – **Druk:** Massoz - Gedrukt op Cyclus Print, 100% gerecycleerd, niet-chloorgebleekt papier – **Werken mee aan dit nummer:** Martin Besieux, Arnaud Collignon, Eloi Glorieux, Elysabeth Loos, Julie Rentmeesters, Dave Van Meel – **Verantwoordelijke uitgever:** Michel Genet, Haachtsesteenweg 159, 1030 Brussel, T (02) 274.02.00 - F (02) 274.02.30 - E info.be@greenpeace.org - W www.greenpeace.be **erkenningnummer:** P501034 - rekeningnummer BE03 0011 3807 0684

SWITCH TO GREEN

Doe mee met onze **groepsaankoop!**

Bespaar gemiddeld €260 op je electriciteitsfactuur.
En kies voor meer groene electriciteit.

WWW.SWITCH-TO-GREEN.BE

la ligue
des familles
citoyenparent.be

& **GREENPEACE**

